การศึกษาการใช้คำปรากฏร่วมของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในภาคใต้*

นิเย๊ะ จาหลง
ศศ.ม. (ญี่ปุ่นศึกษา) อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้คำปรากฏร่วมรวมถึงปัญหาการใช้คำปรากฏร่วมของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในภาคใต้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีและมหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา ชั้นปีที่ 3-5 จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบการใช้คำปรากฏร่วมในรูปแบบของคำนามกับคำกริยา(คำนาม+を+คำกริยา)ที่คัดเลือกมาจากตำราเรียน Minna no Nihongo และ Genki

ผลการศึกษา พบว่า 1) กรณีให้เขียนคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำนามข้อคำถามที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกมากกว่าร้อยละ 80 ได้แก่「薬を飲む」(กินยา)「シャワーを浴びる」(อาบน้ำ)「歌を歌う」(ร้องเพลง) และ「写真を撮る」(ถ่ายรูป) 2) กรณีให้เลือกตอบคำกริยาจากตัวเลือกที่กำหนดให้ ข้อคำถามที่กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบถูกมากกว่าร้อยละ 80 ได้แก่「着物を着る」(สวมกิโมโน)「夢を見る」(ฝัน)「絵を描く」(วาดภาพ) และ「帽子をかぶる」(สวมหมวก) 3) กรณีให้เลือกเติมคำกริยาหลายความหมายที่ปรากฏคู่กับคำนามที่กำหนดให้

*บทความวิจัยฉบับนี้เป็นผลการวิจัยจากโครงการวิจัยเรื่อง "การศึกษาการใช้คำปรากฏร่วมของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในภาคใต้" ซึ่งได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนวิจัยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ประจำปีงบประมาณ 2563

รับต้นฉบับ 23 พฤษภาคม 2564 แก้ไขตามผู้ทรงคุณวุฒิ 30 กันยายน 2564 ตอบรับการตีพิมพ์ 4 พฤศจิกายน 2564

ข้อคำถามที่กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบถูกมากกว่าร้อยละ 80 ได้แก่「スポーツをする」(เล่นกีฬา)「デートをする」(ออกเดท)「買い物をする」(ซื้อของ)「ギターをひく」(เล่น/ดีดกีตาร์) และ「エアコンをつける」(เปิดแอร์)

ส่วนปัญหาการใช้คำปรากฏร่วมของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) ปัญหาการใช้คำปรากฏร่วมกรณีต้องเลือกคำกริยาที่มีหลายความหมาย เช่น「ひく」「する」「つく」 2) ปัญหาการใช้คำปรากฏร่วมที่มีความหมายใกล้เคียงภาษาไทย เช่น「ごみを出す」กับ「ごみを捨てる」(ทิ้งขยะ) และ「熱を出す」กับ「熱がある」(เป็นไข้/มีไข้) 3) ปัญหาการใช้คำปรากฏร่วมที่กลุ่มตัวอย่างไม่มั่นใจในการเลือกใช้คำกริยา เช่น「パーマをかける」กับ「パーマをする」(ดัดผม) และ「コピーをとる」กับ「コピーをする」(ถ่ายเอกสาร)

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการสอนคำปรากฏร่วมภาษาญี่ปุ่นเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นแก่ผู้เรียนชาวไทยต่อไป

คำสำคัญ ; คำปรากฏร่วม, คลังข้อมูลภาษา, นักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น, คำกริยาหลายความหมาย

A Study of Japanese Collocation by Japanese Major Students in Southern Thailand

Niyoh Chalong
Faculty of Humanities and Social Sciences
Prince of Songkla University, Pattani Campus, Thailand

Abstract

This study aims to investigate the use of Japanese collocations by Japanese major students in Southern Thailand to address problems during the application. Purposive sampling was used to select a total of 108 3rd – 5th years Japanese Major students from two universities in Southern Thailand including Prince of Songkla University, Pattani Campus and Thaksin University in Songkhla Province. To collect data, I devised a test of basic collocation uses in the forms of noun and verb (Noun +を +Verb) chosen from two textbooks – *Minna no Nihongo* and *Genki*.

The following are the study's conclusions. First, over 80 percent of the participants correctly wrote the following verb-noun combinations:「薬を飲む」(to take medicine),「シャワーを浴びる」(to take a bath),「歌を歌う」(to sing a song) , and「写真を撮る」(to take a photo). Second, to answer questions regarding verbs, more than 80 percent of the participants chose the correct words including「着物を着る」(to wear a Kimono),「夢を見る」(to dream)「絵を描く」(to draw) and「帽子をかぶる」(to wear a hat). Third, to complete verb-noun combinations with multiple meanings, over 80 percent of the participants chose the correct answers including「スポーツをする」(to do sports),「デートをする」(to go on a date),「買い物をする」(to buy something),「ギターをひく」(to play the guitar), and「エアコンをつける」(to turn on an air conditioner).

While using listed collocations, participants were faced with the following challenges. First of all, they were hesitant to pick a verb with multiple meanings such as「ひく」「する」「つく」. Second, some collocations have similar meanings to Thai words such as「ごみを出す」/「ごみを捨てる」(to take out the trash), and「熱を出す」/「熱がある」(to have a fever). Third, participants were not confident in using verb collocations such as「パーマをかける」/「パーマをする」(to perm one's hair), and「コピーをとる」/「コピーをする」(to make a photocopy).

Correspondingly, I have made some recommendations on the Japanese collocation teaching approach that would be applicable to Thai learners.

Keywords; collocation, corpus, Japanese Major students, verbs with multiple meanings

บทนำ

การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นปัจจุบัน มักจะให้ความสำคัญกับการสอนไวยากรณ์ อักษรคันจิ และคำศัพท์ ซึ่งการสอนคำศัพท์ในปัจจุบัน พบว่า ผู้สอนส่วนใหญ่จะเน้นให้จำศัพท์เป็นคำ ๆ การเน้นการสอนคำศัพท์เป็นคำนั้น แม้ผู้เรียนจะจำคำศัพท์นั้นได้ แต่เมื่อต้องนำมาใช้จริงกลับใช้ได้ไม่ถูกต้อง ซึ่งแท้จริงแล้วในการเรียนภาษา รวมถึงการเรียนภาษาญี่ปุ่น นอกจากเรียนรู้คำศัพท์แล้ว ผู้เรียนควรรู้ข้อมูลว่าคำนั้นควรใช้ร่วมกับคำใด อย่างไร เพราะการเรียนรู้คำที่ปรากฏร่วมกันนั้น จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะการใช้ภาษาที่ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษาได้ดีที่สุด ดังที่ Backhouse (2006) กล่าวไว้ว่า “แม้จะใช้ไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นได้ถูกต้องแต่ถ้าการนำคำมาใช้ร่วมกันไม่เหมาะสมก็ไม่อาจเรียกได้ว่าเป็นภาษาญี่ปุ่นได้อย่างแท้จริง ดังนั้น คำปรากฏร่วมจึงมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียนในรูปแบบที่เป็นธรรมชาติได้” ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงตระหนักว่าการใช้ภาษาญี่ปุ่นอย่างเป็นธรรมชาติและเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษานั้น จำเป็นต้องเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับคำปรากฏร่วมเช่นเดียวกับความรู้ด้านคำศัพท์และไวยากรณ์

คำปรากฏร่วมมาจากคำว่า Collocation ในภาษาอังกฤษหมายถึง การเชื่อมคำ การจัดวางคำหรือกลุ่มคำที่จำเป็นต้องใช้ร่วมกันในประโยคที่เจ้าของภาษานิยมใช้และเห็นว่าถูกต้องตามมาตรฐาน ซึ่งคำที่ใช้ร่วมกันนั้นจะใช้คำอื่นแทนหรือสลับตำแหน่งกันไม่ได้ ถึงแม้คำที่ใช้แทนจะมีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันก็ตาม (เนาวรัตน์ อินทรประสิทธิ์, 2556) เช่น คำว่า “ยา” ในภาษาไทยจะใช้ร่วมกับคำกริยา “กิน” เป็น “กินยา” แต่ในภาษาญี่ปุ่นจะใช้ร่วมกับคำกริยา「飲む」(ดื่ม) เป็น「薬を飲む」หรือคำกริยา “สวม” หรือ “ใส่” ในภาษาไทยจะใช้กับเครื่องแต่งกายทั้งส่วนบนและส่วนล่างของร่างกาย เช่น “สวม/ใส่เสื้อ” “สวม/ใส่รองเท้า” “สวม/ใส่กางเกง” “สวม/ใส่หมวก” แต่ในภาษาญี่ปุ่นจะมีคำกริยามากมายที่ใช้ร่วมกับเครื่องแต่งกายโดยแยกตามส่วนของร่างกาย ได้แก่ (1)「かぶる」เป็นคำกริยาที่ใช้สำหรับสวมใส่เครื่องแต่งกายบนศีรษะ (2)「きる」เป็นคำกริยาที่ใช้สำหรับสวมใส่เครื่องแต่งกายกับร่างกายส่วนบน หรืออาจใช้คำนี้สำหรับเสื้อผ้าเพียงชิ้นเดียวที่ปกคลุมร่างกายทั้งหมดได้ (3)「はく」เป็นคำกริยาที่ใช้สำหรับการสวมใส่เครื่องแต่งกายกับร่างกายส่วนล่าง (4)「かける」เป็นคำกริยาที่ใช้สำหรับสวมใส่แว่นตา และ (5)「する」เป็นคำกริยาที่ใช้สำหรับการสวมใส่เครื่องประดับ

การใช้คำปรากฏร่วมกันในลักษณะที่กล่าวข้างต้น ถือเป็นการปรากฏร่วมกันของคำ 2 คำและชาวญี่ปุ่นใช้สื่อสารกันในชีวิตประจำวันอย่างปกติ แต่สำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น ถึงแม้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นจะเรียนรู้และเข้าใจความหมายของคำศัพท์นั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี ก็ยังไม่สามารถนำคำตั้งแต่ 2 คำมาใช้ร่วมกันได้ Akimoto (1993) ได้ยกตัวอย่างการใช้ผิดของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวเกาหลีที่ใช้คำปรากฏร่วมกันในรูปแบบของคำนามกับคำกริยาในบริบทการใช้ที่แสดงความหมายว่า “มีลักษณะพิเศษ”และ “ใช้ชีวิต” โดยชาวญี่ปุ่นจะนิยมใช้คำว่า 「特徴＋ある」และ 「生活＋送る」แต่ผู้เรียนชาวเกาหลีใช้ว่า 「特徴＋持つ」และ「生活＋やる」ซึ่งแม้ในทางโครงสร้างจะไม่ผิดไวยากรณ์ แต่เป็นการใช้ภาษาในรูปแบบที่ไม่เป็นธรรมชาติ

ในปัจจุบัน มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคำปรากฏร่วมและการสอนคำปรากฏร่วมกันอย่างแพร่หลายมากขึ้น ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาญี่ปุ่น (Lee, 2014; Strafella & Maekawa, 2015; ณัฏฐิรา ทับทิม, 2562) แต่ยังไม่พบว่ามีงานวิจัยที่ศึกษาคำปรากฏร่วมเพื่อการเรียนการสอนในประเทศไทยอย่างชัดเจน ทำให้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยทำได้เพียงการเรียนรู้และท่องจำคำศัพท์เป็นคำ ๆ ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถใช้คำศัพท์สื่อสารได้อย่างเป็นธรรมชาติเหมือนเจ้าของภาษา อีกทั้งในงานวิจัยของณัฏฐิรา ทับทิม (2562) ที่ได้ศึกษางานวิจัยก่อนหน้าทั้งงานวิจัยภาษาญี่ปุ่นและภาษาอังกฤษต่างระบุผลการวิจัยสอดคล้องในประเด็นรูปแบบคำปรากฏร่วมที่พบมากและเป็นรูปแบบที่ผู้เรียนใช้ผิดบ่อยหรือมีปัญหาในการใช้มากที่สุด คือ รูปแบบคำปรากฏร่วมของคำนามกับคำกริยา ผู้วิจัยพิจารณาถึงประโยชน์ของการใช้คำปรากฏร่วมในรูปแบบคำนามกับคำกริยา เพราะเป็นรูปแบบพื้นฐานที่จะต่อยอดการใช้ภาษาที่มีประสิทธิภาพในระดับสูงต่อไปได้ จึงนำไปสู่การสังเกตการใช้คำปรากฏร่วมของผู้เรียนสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นโดยเฉพาะผู้เรียนที่ศึกษาภาษาญี่ปุ่นในสถาบันที่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นในภาคใต้ ว่าถึงแม้จะเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป แต่ก็ยังพบปัญหาในการใช้คำปรากฏร่วมหรือการใช้คำศัพท์ที่ไม่เป็นธรรมชาติ ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการใช้คำปรากฏร่วมภาษาญี่ปุ่นในรูปแบบของคำนามกับคำกริยา(คำนาม+を+คำกริยา)ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในภาคใต้ เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ปัญหาการใช้คำปรากฏร่วมรวมถึงเสนอแนะแนวทางในการสอนคำปรากฏร่วมให้แก่ผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการใช้คำปรากฏร่วมในรูปแบบของคำนามกับคำกริยา(คำนาม+を+คำกริยา) รวมถึงวิเคราะห์ปัญหาการใช้คำปรากฏร่วมของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในภาคใต้

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากที่ได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำปรากฏร่วม ผู้วิจัยได้แบ่งรายละเอียดเป็น 3 หัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของคำปรากฏร่วม

Akimoto (1993) ได้ให้ความหมายว่า คำปรากฏร่วม คือ การประกอบเข้าด้วยกันของคำ A กับคำ B จนปรากฏร่วมกันเป็นปกติ เช่น คำว่า 「日記をつける」 ซึ่งนำคำว่า 「日記」คือ คำ A กับ 「つける」คือ คำ B มาอยู่ร่วมกัน หมายถึง การเขียนบันทึกประจำวัน เป็นต้น เช่นเดียวกับ Backhouse (2006) ที่ให้ความหมายของคำปรากฏร่วม ว่าเป็นการประกอบกันของคำ 2 คำขึ้นไปในรูปแบบคำศัพท์ที่ใช้ตายตัวในโครงสร้างประโยคหนึ่ง ๆ โดยยกตัวอย่างคำปรากฏร่วมหลายคำตามรูปแบบของคำที่ปรากฏร่วม เช่น คำนามกับคำกริยา「雨がやむ」「疲れが出る」「穴が空く」คำนามกับคุณศัพท์ 「体が大きい」「足が長い」เป็นต้น ส่วน Tanomura (2009) สรุปว่า คำปรากฏร่วม คือความสัมพันธ์จากการปรากฏร่วมกันในเชิงธรรมเนียมหรือแบบแผนทางภาษาที่ใช้กันโดยทั่วไปโดยยกตัวอย่าง คำว่า 「飲む」ซึ่งเป็นคำกริยาที่ไม่จำกัดการใช้ร่วมกับคำนามแค่เครื่องดื่ม แต่สำหรับเจ้าของภาษายังสามารถใช้ได้ร่วมกับคำนามอื่น ๆ เช่น 「スープを飲む」「薬を飲む」ได้อีกด้วย เช่นเดียวกับ Qu Xiaoyan (2010) ที่นิยามว่า คำปรากฏร่วม คือ การนำเอาคำกับคำมาอยู่ร่วมกันเป็นธรรมเนียมแบบแผน ส่วน Konta (2013) ได้นิยามคำปรากฏร่วมว่าคือ การเชื่อมคำตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป ประกอบเป็นความหมายเดียว Nakamata (2014, p.4) ก็ได้ให้ความหมาย คำปรากฏร่วมเป็นคำที่มักใช้ร่วมกันในประโยคหนึ่ง ๆ โดยยกตัวอย่าง การรวมคำกริยากับคำอื่นให้เป็นคำกริยาที่ชัดเจนขึ้น เช่น คำว่า 「嘘つく」และ「ぐっすり眠る」 และในงาน Suzuki (2014, p.16) นิยามคำปรากฏร่วมว่า คือ ความสัมพันธ์ร่วมกันของคำกับคำเช่น

เดียวกัน ส่วน Strafella and Maekawa (2015) กล่าวว่า คำปรากฏร่วม คือ การนำส่วน node (คำหลัก) กับ collocate (คำที่ปรากฏร่วมกัน) มารวมกันให้เป็นวลีที่แสดงถึงความสัมพันธ์ที่เกิดความหมายที่เป็นแบบแผนหรือใช้กันอย่างปกติ ซึ่งวลีที่ว่านั้นเป็นได้ทั้งประเภทคำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์หรือคำวิเศษณ์

จากการศึกษาความหมายของคำปรากฏร่วมมีคำนิยามที่หลากหลาย ผู้วิจัยจึงสรุปว่า คำปรากฏร่วม หรือ collocation ในภาษาอังกฤษและ「連語」หรือใช้เป็นคำทับศัพท์ว่า「コロケーション」ในภาษาญี่ปุ่นนั้น หมายถึง การนำคำ 2 คำขึ้นไปมาประกอบเข้าด้วยกันและได้กำหนดขอบเขตตายตัวไว้แล้วว่าต้องอยู่ร่วมกัน จึงจะทำให้เข้าใจความหมายโดยรวมของคำนั้นได้และไม่สามารถเปลี่ยนคำอื่นมาแทนที่ได้อย่างอิสระ

2. ประเภทของคำปรากฏร่วมภาษาญี่ปุ่น

คำปรากฏร่วมในภาษาญี่ปุ่นมีการจำแนกประเภทที่หลากหลาย ดังเช่นงานวิจัยของ Akimoto (1993) ที่แบ่งประเภทของคำปรากฏร่วมเป็น 3 ประเภท พร้อมทั้งยกตัวอย่างคำหรือวลีของคำปรากฏร่วมให้เห็นเป็นรูปธรรม โดยอธิบายคำว่า「重い」กรณีอยู่ร่วมกับคำอื่นจะเป็นคำประเภทใด เช่น ประเภทที่ 1) “คำประสม” ในวลี「荷物が重い」หมายถึง ปริมาณของสิ่งของที่มีจำนวนมาก โดยตำแหน่งของคำนามสามารถแทนที่ด้วยคำอื่นได้อย่างอิสระและไม่ทำให้ความหมายของคำว่า「重い」เปลี่ยนไป ประเภท 2) “สำนวน” ในวลี「口が重い」หมายถึง ปากหนัก พูดน้อย หรือไม่ค่อยพูด ซึ่งมีความหมายที่แตกต่างจากคำเดิมโดยสิ้นเชิง ต้องแปลความหมายโดยรวมของคำ ไม่สามารถแปลความหมายเป็นคำ ๆ ได้ ประเภท 3) “คำปรากฏร่วม” ในวลี「責任が重い」หมายถึง ความหนักหนาในหน้าที่ เป็นความหมายที่บ่งบอกถึงระดับของความรับผิดชอบ โดยคำว่า「重い」ในความหมายเดิม คือ ความหนักของน้ำหนักสิ่งของ เมื่อปรากฏร่วมกันกับคำว่า「責任」กลายเป็นความหมายใหม่ที่หมายถึงระดับหรือปริมาณที่มากจนน่ากลัว ทั้งที่จริง ๆ แล้ว คำที่มีความหมายคล้ายกันนั้นมีหลายคำ เช่น「大きい、濃い、高い、深い」แต่ก็ไม่สามารถใช้แทนคำว่า「重い」ในวลีนี้ได้

Noda (2007) ได้แบ่ง คำปรากฏร่วมภาษาญี่ปุ่น เป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) คำปรากฏร่วมเชิงไวยากรณ์ คือ การเลือกและกำหนดหมวดหมู่ทางไวยากรณ์ว่าคำใดต้องใช้ร่วมกับคำใด ตัวอย่างเช่น「一万円しか持っていない」โดย「しか」

ต้องใช้คู่กับรูปปฏิเสธ「いない」หากใช้「しか」คู่กับรูปบอกเล่า「いる」เป็น「一万円しか持っている。」จะกลายเป็นภาษาที่ไม่เป็นธรรมชาติ 2) คำปรากฏร่วมเชิงความหมาย คือ การเลือกและกำหนดหมวดหมู่ทางความหมายว่าคำใดมีแนวโน้มว่าต้องใช้ร่วมกับคำใด ตัวอย่างเช่น 「焼き肉を食べた」(กินเนื้อย่าง) จะใช้คำกริยา “กิน” กับ “เนื้อย่าง” ซึ่งเป็นอาหาร หากใช้ 「ビールを食べた」(กินเบียร์) ซึ่งเป็นเครื่องดื่ม จะกลายเป็นภาษาที่ไม่เป็นธรรมชาติ และ 3) คำปรากฏร่วมเชิงสังคม คือ การเลือกหมวดหมู่ทางความหมายเช่นเดียวกับข้อ (2) แต่เพิ่มเติมการบอกความหมายที่สะท้อนสภาพทางสังคมความเป็นจริง ตัวอย่างเช่น「車を買った」(ซื้อรถยนต์) จะใช้คำกริยา “ ซื้อ” กับคำนาม “รถยนต์” มากกว่า เมื่อเทียบกับ「バスを買った」(ซื้อรถเมล์) เพราะในความเป็นจริงแล้ว ความถี่ของการซื้อรถเมล์นั้นมีน้อย ดังนั้นระดับความถี่ที่ปรากฏหรือเกิดขึ้นจริงในสังคมจะส่งผลถึงความถี่ของคำที่ใช้ร่วมกันด้วย

ส่วน Miyoshi (2007) ได้แบ่งประเภทของคำปรากฏร่วมตามความเหนียวแน่นของการประกอบคำเข้าด้วยกันจนประสานกลมกลืนกันเป็นกลุ่มคำ ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) การประกอบคำเข้าด้วยกันอย่างเหนียวแน่นที่สุด จนไม่สามารถเดาความหมายจากคำแต่ละคำที่มาประกอบกันได้ เช่น「花より団子」ความหมายตามรูปคำ คือ “ขนมดังโงะดีกว่าดอกไม้” หรือสื่อความได้ว่า แทนที่จะชมดอกซากุระที่มีความสวยงามเพียงภายนอก ควรเลือกทานขนมดังโงะที่ทำให้อิ่มท้องดีกว่า โดยคำประเภทนี้จะมีความหมายเชิงสำนวนคำสอน หมายถึง ไม่ให้ลุ่มหลงกับรูปลักษณ์ภายนอก แต่ให้พิจารณาถึงแก่นสารของเรื่องนั้น ๆ ว่ามีประโยชน์เพียงใด 2) การประกอบคำเข้าด้วยกันโดยกำหนดคำไว้แล้วตายตัวและต้องอาศัยการตีความจากกลุ่มคำที่ประกอบขึ้นเรียบร้อยแล้ว เช่น「汗を掻く」หมายถึง “เหงื่อออก” ซึ่งความหมายตามรูปคำของคำกริยา「掻く」 หมายถึง “เกา” หรือ “ขูด” ดังนั้น เมื่อแยกคำ 2 คำออกจากกัน จะมีความหมายที่แตกต่างจากคำปราฏร่วมที่ต้องการสื่อ 3) การประกอบคำเข้าด้วยกันอย่างอิสระ เช่น「薬を飲む」คือ การนำคำ 2 คำที่มีความหมายเฉพาะในตัวมาใช้ร่วมกันอย่างปกติ ซึ่งในงานวิจัยของ Lee (2014) ก็แบ่งประเภทของคำปรากฏร่วมไว้คล้ายกันและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฏฐิรา ทับทิม (2562) ซึ่งได้แบ่งประเภทของคำปรากฏร่วมภาษาญี่ปุ่น เป็น 3 ระดับ ได้แก่

ระดับ 1 การรวมกันอย่างอิสระ (自由結合) โดยเมื่อแยกคำออกจากกันแล้วจะมีความหมายในตัวเอง สามารถปรากฏร่วมกับคำอื่น ๆได้อย่างอิสระ เนื่องจากความหมายของคำปรากฏร่วมดังกล่าวมาจากความหมายของคำแต่ละคำ เช่น 「ご飯を食べる」「鞄を買う」

ระดับ 2 การรวมกันค่อนข้างจำกัด (制限結合) โดยเมื่อแยกคำสองคำออกจากกัน จะมีความหมายในตัวเอง แต่ไม่สามารถรวมกับคำอื่นได้อย่างอิสระจะสามารถปรากฏคู่กับคำที่กำหนดไว้เท่านั้น ถึงจะเป็นภาษาที่เป็นธรรมชาติ เช่น 「傘をさす」「シャワーを浴びる」「頭を使う」「目がない」โดยแบ่งคำปรากฏร่วมระดับนี้เป็น 2 ประเภท คือ ประเภทที่ 1) คำนามที่ปรากฏร่วมเป็นคำนามที่มีความหมายตามรูปคำที่ปรากฏ เช่น「傘をさす」「シャワーを浴びる」กล่าวคือสามารถเข้าใจและมองเห็นภาพความหมายของคำได้ทันทีโดยไม่ต้องตีความ ประเภทที่ 2) คำนามที่ปรากฏร่วมเป็นคำนามที่มีหลายความหมาย ซึ่งความหมายที่ปรากฏไม่ใช่ความหมายหลักมักเป็นความหมายรองและเป็นความหมายเชิงนามธรรม เช่น คำว่า「頭」ในวลี「頭を使う」หมายถึง “คิดให้ดี” จะไม่ใช้ความหมายตามรูปคำที่หมายถึง “ใช้หัว” คำว่า「目」ในวลี「目がない」หมายถึง “ชอบมาก” หรือ “หลงใหล” จะไม่ใช้ความหมายตามรูปคำที่หมายถึง “ไม่มีตา” กล่าวคือ ผู้เรียนจะไม่สามารถเข้าใจความหมายของคำปรากฏร่วมนี้ได้ หากไม่เข้าใจความหมายรองของคำนาม โดยส่วนใหญ่แล้วความหมายรองของคำนามจะเป็นความหมายเชิงนามธรรมและมักเป็นคำนามที่เกี่ยวกับอวัยวะ

ระดับ 3 การรวมกันแบบจำกัด (慣用句) โดยเมื่อแยกคำออกจากกันแล้วจะมีความหมายในตัวเอง แต่เมื่อปรากฏร่วมกับคำอื่นจะกลายเป็นความหมายใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม จะเรียกคำปรากฏร่วมประเภทนี้ว่า “สำนวน” เช่น 「腹が立つ」มีความหมายว่า “โกรธ” มาจากการรวมกันของคำว่า 「腹」 “ท้อง” กับ 「立つ」 “ยืน”

จากการศึกษาการแยกประเภทของคำปรากฏร่วมข้างต้น ผู้วิจัยขอยึดประเภทตามงานวิจัยของ ณัฏฐิรา ทับทิม (2562) เนื่องจากได้อธิบายคำปรากฏร่วมแต่ละประเภทอย่างชัดเจนว่ามีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันอย่างไร และขอสรุปเป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 1 ประเภทของคำปรากฏร่วม

ระดับ	ประเภท	นิยาม	ตัวอย่างคำปรากฏร่วม
ระดับ 1	คำประสมอิสระ	คำปรากฏร่วมที่มีความยืดหยุ่นในการนำคำมารวมกันได้หลากหลาย ไม่จำเป็นต้องปรากฏร่วมกันเสมอไป	「ご飯を食べる」 「お菓子を買う」
ระดับ 2	คำปรากฏร่วมประเภทที่ ①	คำปรากฏร่วมที่มีความยืดหยุ่นในการนำคำมารวมกันได้ค่อนข้างจำกัด แต่หากทราบความหมายคำแต่ละคำที่มาประกอบรวมกันก็ยังสามารถเดาความหมายได้	「傘をさす」 「連絡を取る」
	คำปรากฏร่วมประเภทที่ ②	เป็นคำปรากฏร่วมที่แทบจะเหมือนกับคำปรากฏร่วม ① คือคำปรากฏร่วมที่มีความยืดหยุ่นในการนำคำมารวมกันได้ค่อนข้างจำกัด แต่ไม่สามารถเดาจากความหมายของคำแต่ละคำที่ปรากฏร่วมกันได้ เนื่องจากความหมายของคำนามมักจะไม่ใช่ความหมายตรงตัวแต่เป็นความหมายรอง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นความหมายในเชิงนามธรรม	「目がない」 「頭を使う」
ระดับ 3	สำนวน	คำปรากฏร่วมที่จำกัดตายตัวและแตกต่างไปจากความหมายเดิมของคำแต่ละคำที่มารวมกัน	「腹が立つ」 「手を染める」

3. รูปแบบของคำปรากฏร่วมภาษาญี่ปุ่น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการแบ่งรูปแบบหรือโครงสร้างของคำปรากฏร่วมพบงานวิจัย งานวิจัยของ Akimoto (1993) ที่แบ่งรูปแบบคำปรากฏร่วมภาษาญี่ปุ่น ไว้ 4 รูปแบบ และงานวิจัย Backhouse (2006) ที่แบ่งรูปแบบคำปรากฏร่วมภาษาญี่ปุ่น 8 รูปแบบ โดยสรุปเป็นตาราง ดังนี้

ตารางที่ 2 รูปแบบของคำปรากฏร่วมภาษาญี่ปุ่น

ผู้วิจัยและปีที่ศึกษา	รูปแบบของคำปรากฏร่วม	ตัวอย่างคำปรากฏร่วม
Akimoto (1993)	(1) คำนาม+คำกริยา	
	(a) (คำนาม+を+คำกริยา)	「電話をかける」
	(b)(คำนาม+が+คำกริยา)	「電話がかかる」
	(c) (คำนาม+に+คำกริยา)	「電話に出る」
	(2) คำนาม+คำคุณศัพท์	「頭がいい」
	(3) คำคุณศัพท์+คำนาม	「濃いコーヒー」
	(4) คำวิเศษณ์+คำที่สามารถผันรูปได้	「ぐっすり寝る」
Backhouse (2006)	(1) คำนาม+คำกริยา	「シャワーを浴びる」
	(2) คำนาม+คำคุณศัพท์	「体が大きい」
	(3) คำคุณศัพท์+คำนาม	「寒い日」
	(4) คำกริยา/คำกริยารูปอดีต+คำนาม	「変わった名前」
	(5) คำนาม+คำนาม	「バケツの柄」
	(6) คำวิเศษณ์+คำนาม	「早く寝る」
	(7) คำคุณศัพท์+คำกริยา	「きれいに洗う」
	(8) คำวิเศษณ์+คำคุณศัพท์	「すごく面白い」

จากการสรุปประเภทตามตารางที่ 1 และรูปแบบคำปรากฏร่วมตามตารางที่ 2 ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาเกี่ยวกับคำปรากฏร่วมประเภทที่ ① ได้แก่ คำปรากฏร่วมที่มีความยืดหยุ่นในการนำคำมารวมกันได้ค่อนข้างจำกัด แต่หากทราบความหมายคำแต่ละคำที่มาประกอบรวมกันก็ยังสามารถเดาความหมายได้ สาเหตุที่เลือกคำปรากฏร่วมประเภทที่ ① เนื่องจากเป็นคำปรากฏร่วมที่สามารถเดาความหมายจากความหมายตรงตัวของคำได้มากกว่าคำปรากฏร่วมประเภทที่ ② และเลือกรูปแบบ(คำนาม+を+คำกริยา) เนื่องจากเป็นประเภทที่มีจำนวนมากที่สุดเมื่อเทียบกับประเภทอื่น (Akimoto, 1993)

จากเอกสารและงานวิจัยที่ได้กล่าวมา สรุปได้ว่า คำปรากฏร่วมมีความสำคัญอย่างมากต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เนื่องจากทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้เป็นธรรมชาติอย่างเจ้าของภาษา ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการใช้คำปรากฏร่วมของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในภาคใต้ว่าสามารถใช้คำปรากฏร่วมได้ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหาในการใช้คำปรากฏร่วม โดยศึกษาเฉพาะคำปรากฏร่วมรูปแบบคำนามกับคำกริยา (คำนาม+を+คำกริยา)พร้อมเสนอแนวทางการสอนคำปรากฏร่วมภาษาญี่ปุ่นเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นต่อไปได้

วิธีการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์การใช้คำปรากฏร่วม พร้อมทั้งวิเคราะห์ปัญหาการใช้คำปรากฏร่วมภาษาญี่ปุ่นของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งข้อมูลที่ได้จะแสดงค่าด้วยสถิติร้อยละและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณา โดยกลุ่มตัวอย่างในการสำรวจครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นชั้นปีที่ 3-5 จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และมหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา จำนวน 108 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบการใช้คำปรากฏร่วม โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนแรก รวบรวมคำปรากฏร่วมคำนามกับคำกริยารูปแบบ (คำนาม+を+คำกริยา) จากตำรา *Minna no Nihongo* เล่ม 1-4 และตำรา *Genki* เล่ม 1-2 ซึ่งเป็นตำราหลักชั้นต้นที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นใน 2 สถาบันที่กลุ่มตัวอย่างกำลังศึกษา จากการสำรวจ พบว่าจำนวนคำปรากฏร่วมรูปแบบ (คำนาม+を+คำกริยา)ที่ปรากฏในตำราทั้ง 2 สรุปเป็นตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนคำปรากฏร่วม(คำนาม+を+คำกริยา)จากตำรา Minna no Nihongo และ Genki

รูปแบบคำปรากฏร่วม	คำปรากฏร่วม ที่ปรากฏตำรา Minna no Nihongo	คำปรากฏร่วม ที่ปรากฏในตำรา Genki	คำปรากฏร่วมที่ ปรากฏทั้ง 2 ตำรา
(คำนาม+คำช่วย を +คำกริยา)	77 คำ	88 คำ	22 คำ

ขั้นตอนที่สอง ผู้วิจัยนำคำปรากฏร่วมที่ได้จากตารางที่ 3 มาคัดเลือกคำปรากฏร่วมเพื่อใช้ในการทดสอบ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยเลือกคำปรากฏร่วมประเภทที่ ① ซึ่งหมายถึง คำปรากฏร่วมที่มีความยืดหยุ่นในการนำคำมารวมกันได้ค่อนข้างจำกัด แต่หากทราบความหมายคำแต่ละคำที่มาประกอบรวมกันก็ยังสามารถเดาความหมายได้นำมาใช้ทดสอบ โดยนำคำปรากฏร่วมดังกล่าวตรวจสอบความถี่การใช้คำปรากฏร่วมของเจ้าของภาษา เนื่องจากการใช้จากคลังข้อมูลภาษา เปรียบเสมือนตัวช่วยในการตรวจสอบความถูกต้องของคำ ทำให้ทราบถึงความถี่ของการใช้คำปรากฏร่วมที่เจ้าของภาษาใช้ว่าเป็นรูปแบบใด โดยงานวิจัยครั้งนี้ได้เลือกคำที่มีความถี่สูงเป็น 3 อันดับแรกจากคลังข้อมูลภาษา 2 แหล่ง คือ คลังข้อมูลภาษา NINJAL-LWP for TWC[1] และ คลังข้อมูลภาษา NINJAL-LWP for BCCWJ[2] ซึ่งสาเหตุที่เลือกใช้คลังข้อมูลทั้งสอง เนื่องจากคลังข้อมูลภาษา BCCWJ เป็นคลังข้อมูลภาษาที่รวบรวมภาษาเขียนจากแหล่งที่หลากหลาย เช่น นิตยสาร หนังสือพิมพ์ กระดานข่าวออนไลน์ หรือตำราเรียน โดยรวบรวมภาษาเขียนไว้ถึง 104.3 ล้านคำ ส่วนคลังข้อมูลภาษา TWC เป็นคลังข้อมูลภาษา จากเว็บไซต์ญี่ปุ่นที่รวบรวมคำศัพท์ไว้ถึง 1.1 พันล้านคำ ที่สามารถให้ผู้ศึกษาเลือกหาคำปรากฏร่วมตามโครงสร้างที่ต้องการได้ไม่ยุ่งยาก (วิษณุ หาญศึก,2563)

[1]คลังข้อมูลภาษา NINJAL-LWP for TWC (Tsukuba Web Corpus) รวบรวมข้อมูลภาษาจาก URL ระหว่างเดือนมกราคม 2012 รวม จำนวน 5,000,000 URL

[2]คลังข้อมูลภาษา BCCWJ (Balanced Corpus of Contemporary Written Japanese) รวบรวมจากเอกสาร 11 ประเภท ได้แก่ 書籍、雑誌、ベストセラー、知恵袋、法律、国会会議録、広報紙、教科書、韻文、白書、ブログ โดยรวบรวมประโยคระหว่างช่วงปี ค.ศ. 1971-2008 (ที่มา http://nlt.tsukuba.lagoinst.info/ และ http://www.kotonoha.gr.jp/shonagon/)

2. สร้างแบบทดสอบ โดยแบบทดสอบมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบทดสอบการเติมคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำนามที่กำหนด โดยเกณฑ์ในการคัดเลือกคำมาทดสอบ คือ คำปรากฏร่วมจากตารางที่ 3 พร้อมนำประโยคที่ใช้ทดสอบ ซึ่งที่ปรากฏทั้งในตำรา *Minna no Nihongo* และ *Genki* ในกรณีที่ตำราเรียนปรากฏแค่ประโยคแบบสั้นไม่มีบริบทอื่นในประโยคที่ให้คาดเดาได้ เช่น 「タバコを吸いますか」「どんな写真を撮りますか」ผู้วิจัยจะนำประโยคตัวอย่างจากคลังข้อมูลภาษา NINJAL-LWP for TWC และคลังข้อมูลภาษา NINJAL-LWP for BCCWJ มาใช้ทดสอบแทน เพื่อวิเคราะห์ประเด็นปัญหาต่อไป ซึ่งคำปรากฏร่วมที่นำมาใช้ทดสอบมี ดังนี้

1) シャワーを浴びる	2) 大学を卒業する	3) 嘘をつく
4) 写真をとる	5) 眼鏡をかける	6) 薬を飲む
7) たばこを吸う	8) かぜをひく	9) 火傷をする
10) 怪我をする	11) 窓を開ける	12)試験を受ける
13) 歌を歌う		

ตอนที่ 2 แบบทดสอบการเลือกคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำนามที่กำหนด ซึ่งคัดเลือกคำปรากฏร่วมจากตารางที่ 3 ที่ปรากฏในตำรา *Minna no Nihongo* หรือ *Genki* และในกรณีที่ตำราเรียนปรากฏแค่ประโยคแบบสั้นไม่มีบริบทอื่นในประโยคที่ให้คาดเดาได้ จะนำประโยคตัวอย่างจากคลังข้อมูลภาษา NINJAL-LWP for TWC และคลังข้อมูลภาษา NINJAL-LWP for BCCWJ มาใช้ทดสอบแทนเช่นเดียวกับตอนที่ 1 ซึ่งคำที่นำมาใช้ทดสอบ มีดังนี้

1) 絵を描く	2) 着物を着る	3) 橋を渡る	4) ごみを出す
5) 道を走る	6) 規則を守る	7) 傘をさす	8) 熱を出す
9) 帽子をかぶる	10) 夢を見る		

ตอนที่ 3 แบบทดสอบการเลือกเติมคำกริยาที่สามารถใช้ปรากฏร่วมกับคำนามที่กำหนด ซึ่งเป็นคำปรากฏร่วมจากตารางที่ 3 โดยคำกริยาดังกล่าวเป็นคำกริยา

หลายความหมาย เช่น「する」「かける」เป็นต้น โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก คือ เป็นคำปรากฏร่วมที่ไม่ได้ปรากฏในแบบทดสอบตอนที่ 1 และตอนที่ 2 และคัดเลือกคำนามที่ปรากฏจากทั้งตำรา *Minna no Nihongo* และตำรา *Genki* เพื่อหลีกเลี่ยงประเด็นการไม่รู้ความหมายคำนาม ซึ่งอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการทำแบบทดสอบได้ พร้อมทั้งเขียนความหมายภาษาไทยกำกับไว้ โดยคำที่นำมาใช้ทดสอบ มีดังนี้

1) デートをする	2) メールをする	3) スポーツをする
4)下痢をする	5) ネクタイをする	6) 買い物をする
7) 年を取る	8) 休みを取る	9) 点を取る
10) コピーを取る	11) 成績を取る	12) ビザを取る
13) 授業を取る	14) 電話をかける	15) エアコンをつける
16) かぎをかける	17) パーマをかける	18)アイロンをかける
19) ソースをつける	20) 名前をつける	21) テレビをつける
22) 丸をつける	23) 計画を立てる	24)お茶をたてる
25) 線をひく	26) ギターをひく	27)影響を受ける

เมื่อสร้างเครื่องมือวิจัยเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือดังกล่าวเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเพื่อจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับร่าง

3. การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบดังกล่าวมาทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย

ด้วยค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยได้ผลการวิเคราะห์ค่า IOC ของแบบทดสอบของงานวิจัยชิ้นนี้ มากกว่า 0.8 ขึ้นไป ซึ่งสรุปว่านำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้ จากนั้น ผู้วิจัยนำแบบทดสอบที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือโดยหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ(Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ค่าระดับความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.901 ซึ่งถือว่าแบบทดสอบมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

ผลการวิจัย

จากผลการศึกษาการใช้คำปรากฏร่วมของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 การเติมคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำนาม โดยดูจากบริบทของประโยค ตอนที่ 2 การเลือกคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำนามที่กำหนด โดยดูจากบริบทของประโยค และตอนที่ 3 การเลือกคำกริยาหลายความหมายที่ปรากฏคู่กับคำนามที่กำหนด โดยให้คำแปลภาษาไทยกำกับไว้ ซึ่งสรุปข้อมูลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การเติมคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำนาม โดยดูจากบริบทของประโยค เรียงลำดับข้อมูลจากข้อคำถามที่มีอัตราการตอบถูกจากมากไปน้อย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบการเติมคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำนาม

ข้อคำถาม	อัตราการตอบถูก (จำนวนคน)	อัตราการตอบผิด (จำนวนคน)
1日に何回薬を飲みますか。	97% (104)	3% (4)
うちへ帰ったら、すぐシャワーを浴びる/浴びます。	94% (102)	6%(6)
どこで写真を撮りますか。	92% (99)	8% (9)
今度、友達の結婚式で歌を歌うことになりました。	92% (99)	8% (9)
タバコを吸うと体に悪い。	79% (85)	21% (23)

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบการเติมคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำนาม (ต่อ)

ข้อคำถาม	อัตราการตอบถูก (จำนวนคน)	อัตราการตอบผิด (จำนวนคน)
眼鏡をかける と、はっきりと見えるよ。	72% (78)	28% (30)
スポーツ選手は必ず怪我を する/します。	59% (64)	41% (44)
窓を開ける と、風が気持ちよかった。	58% (62)	42% (46)
大学を卒業する と、多くの方々は会社に就職します。	56% (61)	44% (47)
この雨ではかぜをひく かも。	45% (49)	55% (59)
80度の水をさわると、火傷を する/しますね。	35% (38)	65% (70)
彼は嘘をつく 人ではない。	24% (26)	76% (82)
大学院の試験を受ける から、今年は帰らないつもりです。	16% (17)	84% (91)

จากตารางข้างต้น พบว่า ข้อคำถามที่กลุ่มตัวอย่างเติมคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำนามถูกต้อง 3 อันดับแรก โดยมีอัตราการตอบถูกมากกว่าร้อยละ 80 ได้แก่「薬を飲む」(กินยา) คิดเป็นร้อยละ 97「シャワーを浴びる」(อาบน้ำ) คิดเป็นร้อยละ 94 และ「歌を歌う」(ร้องเพลง) กับ「写真を撮る」 (ถ่ายรูป) มีอัตราการตอบถูกเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 92 สันนิษฐานได้ว่า 3 อันดับดังกล่าวที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกนั้นอาจเกิดจากมีปรากฏในตำราเรียนหรือผู้สอนได้เน้นย้ำคำเหล่านี้ในการยกตัวอย่างประโยคอยู่บ่อย ๆ

ส่วนข้อคำถามที่กลุ่มตัวอย่างมีอัตราการตอบถูกน้อยกว่าร้อยละ 50 ได้แก่「かぜをひく」(เป็นหวัด)「火傷をする」(น้ำร้อนลวก) ซึ่งปัญหาที่พบส่วนใหญ่ใช้คำกริยาผิด เช่น「とる」「あがる」เป็นต้น ส่วน「嘘をつく」(พูดโกหก) ปัญหาที่พบคือ「つく」กลุ่มตัวอย่างตอบว่า「する」「言う」「話す」และคำปรากฏร่วมที่กลุ่มตัวอย่างมีอัตราตอบถูกน้อยที่สุด ได้แก่「試験を受ける」(เข้าสอบ)

ปัญหาที่พบคือ「受ける」ตอบผิดเป็น「します」「おわらない」「あります」 นอกจากปัญหาการตอบผิดที่กล่าวมาข้างต้น ยังพบกลุ่มตัวอย่างที่ตอบผิดเป็นคำคุณศัพท์อีกด้วย

ในขณะเดียวกัน ข้อคำถามอื่น ๆ ยังมีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำนามได้ถูกต้อง แต่ก็ปรากฏข้อผิดในลักษณะอื่นรวมอยู่ด้วย เช่น เขียนผิดหรือเขียนคำผิดประเภท ซึ่งข้อผิดในลักษณะนี้ จะพบมากที่สุดในคำว่า 「大学を卒業する」เขียนเป็น 「ぞっつぎょうする」「そっつぎょうする」「そつきょうする」เป็นต้น หรือเขียนคำกริยาเป็นคำนาม「そつぎょう」นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างยังผันรูปผิด เป็น「そつぎょうした」คำว่า「写真をとる」ผันรูปผิด เป็น「とりました」「とっています」คำว่า「かぜをひく」เป็น「ひきます」หรือ「ひている」เป็นต้น เนื่องจากตามวัตถุประสงค์แล้วผู้วิจัยมุ่งเน้นที่การเลือกใช้คำกริยาร่วมกับคำนามที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง การตอบผิดในลักษณะนี้ ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์และประเมินคะแนนเท่ากับข้อที่ตอบได้ถูกต้อง

ตอนที่ 2 การเลือกคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำนามที่กำหนด โดยดูจากบริบทของประโยค เรียงลำดับข้อมูลจากข้อคำถามที่มีอัตราการตอบถูกจากมากไปน้อย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบการเลือกคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำนามที่กำหนด

ข้อคำถาม	อัตราการตอบถูก (จำนวนคน)	อัตราการตอบผิด (จำนวนคน)
怖い夢を{する、持つ、見て}目が覚めた。	93% (100)	7% (8)
日本人は明治の中頃までは着物を{着(き)、し、履(は)い}ていました。	93% (100)	7% (8)
趣味は絵を{ひく、描(か)く、する}こと。	90% (97)	10% (11)
彼は帽子を{かけ、かぶっ、着(き)}て部屋 を出た。	82% (88)	18% (20)

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบการเลือกคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำนามที่กำหนด (ต่อ)

ข้อคำถาม	อัตราการตอบถูก (จำนวนคน)	อัตราการตอบผิด (จำนวนคน)
この橋を｛かける、渡(わた)る、通(とお)る｝と島に行ける。	76% (82)	24% (26)
私は、規則を｛守(まも)ら、作(つく)ら、持(も)た｝ない人が好きじゃない。	77% (83)	23% (25)
雨が降れば傘を｛開(あ)く、使(つか)う、さす｝。	45% (49)	55% (59)
時間も時間だから、道を｛行(い)く、走(はし)る、通(とお)る｝車の数は少なかった。	36% (39)	64% (69)
夜になって 39 度の熱を｛出(だ)す、ある、持(も)つ｝。	28% (30)	72% (78)
収集日の前日にごみを｛かける、捨(す)て、出(だ)さ｝ない。	20% (22)	80% (86)

จากตารางข้างต้น พบว่า ข้อคำถามที่กลุ่มตัวอย่างเลือกคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำนามถูกต้อง 3 อันดับแรก โดยมีอัตราการตอบถูกมากกว่าร้อยละ 80 ได้แก่「着物を着る」(สวมกิโมโน) และ「夢を見る」(ฝัน) ซึ่งมีอัตราการตอบถูกเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 93 รองลงมาคือ 「絵を描く」(วาดภาพ) คิดเป็นร้อยละ 90 ถัดมาคือ「帽子をかぶる」(สวมหมวก) คิดเป็นร้อยละ 82 ส่วนข้อคำถามที่กลุ่มตัวอย่างมีอัตราการตอบถูก น้อยกว่าร้อยละ 50 ได้แก่ 「傘をさす」(กางร่ม)「道を走る」((รถ)วิ่งบนถนน)「熱を出す」(เป็นไข้/มีไข้) และ「ごみを出す」(เอาขยะออกมา(ยังจุดทิ้งขยะ)) ตามลำดับ

จากผลสำรวจข้างต้น สังเกตได้ว่า อัตราการตอบถูกของกลุ่มตัวอย่างในคำว่า「ごみを出す」มีจำนวนน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับคำอื่น ๆ ในข้อคำถาม แม้จะเคยผ่านการเรียนรู้ในชั้นเรียนหรือตำราเรียนมาแล้ว ก็ยังเลือกผิดในข้อคำถามดังกล่าวนี้

โดยกลุ่มตัวอย่างเลือกที่ใช้คำกริยา「捨てる」แทนคำกริยา「出す」สันนิษฐานได้ว่าเกิดจากอิทธิพลของภาษาแม่ ที่นำคำมาแปลตรงตัวจากคำว่า “ทิ้งขยะ” เป็น「ごみを捨てる」 ส่วนคำว่า「熱を出す」ที่หมายถึง “เป็นไข้หรือมีไข้” อัตราการตอบถูกของกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อยเช่นเดียวกัน โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้คำกริยา「ある」และ「持つ」

ตอนที่ 3 การเลือกคำกริยาหลายความหมายที่ปรากฏคู่กับคำนามที่กำหนดให้ โดยให้คำแปลภาษาไทยกำกับไว้ เรียงลำดับข้อมูลจากข้อคำถามที่มีอัตราการตอบถูกจากมากไปน้อย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบการเลือกคำกริยาหลายความหมายที่ปรากฏร่วมกับคำนาม

ข้อคำถาม	อัตราการตอบถูก (จำนวนคน)	อัตราการตอบผิด (จำนวนคน)
スポーツをする	99% (107)	1% (1)
買い物をする	94% (101)	6% (7)
デートをする	94% (101)	6% (7)
ギターをひく	93% (100)	7% (8)
エアコンをつける	82% (88)	18% (20)
テレビをつける	78% (84)	22% (24)
影響を受ける	63% (68)	37% (40)
かぎをかける	57% (61)	43% (47)
電話をかける	52% (56)	48% (52)
年をとる	50% (54)	50% (54)
下痢をする	49% (53)	51% (55)
成績をとる	42% (45)	58% (63)
点をとる	39%(42)	61% (66)
ネクタイをする	36% (39)	64% (69)

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบการเลือกคำกริยาหลายความหมายที่ปรากฏร่วมกับคำนาม (ต่อ)

ข้อคำถาม	อัตราการตอบถูก (จำนวนคน)	อัตราการตอบผิด (จำนวนคน)
メールをする	35% (38)	65% (70)
線をひく	34% (37)	66% (71)
休みをとる	34% (37)	66% (71)
計画をたてる	30%(32)	70% (76)
授業をとる	28% (30)	72% (78)
アイロンをかける	25% (27)	75% (81)
ソースをつける	24% (26)	76% (82)
名前をつける	19% (21)	81% (87)
お茶をたてる	14% (15)	86% (93)
丸をつける	13% (14)	87% (94)
コピーをとる	11% (12)	89% (96)
ビザをとる	9% (10)	91% (98)
パーマをかける	8% (9)	92% (99)

จากตารางข้างต้น พบว่า ข้อคำถามที่กลุ่มตัวอย่างเลือกคำกริยาหลายความหมายที่ปรากฏร่วมกับคำนามถูกต้องโดยมีอัตราการตอบถูกมากกว่าร้อยละ 90 ได้แก่「スポーツをする」(เล่นกีฬา) คิดเป็นร้อยละ 99 รองลงมาเป็นข้อคำถามที่มีอัตราการตอบถูกเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 94 ได้แก่「デートをする」(ออกเดท)「買い物をする」(ซื้อของ) และ「ギターをひく」(เล่น/ดีดกีตาร์) คิดเป็นร้อยละ 93 ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วคำปรากฏร่วมที่กลุ่มตัวอย่างตอบได้ถูกนั้น เกิดจากคำดังกล่าวมีความถี่ในการใช้จริงสูง ดังที่ Noda (2007) ได้กล่าวถึง คำปรากฏร่วมประเภทที่เรียกว่า “คำปรากฏร่วมเชิงสังคม” ที่เป็นคำสะท้อนถึงสภาพทางสังคมความเป็นจริง ว่าระดับความถี่เหตุการณ์ที่ปรากฏหรือ

เกิดขึ้นจริงในสังคม จะส่งผลถึงความถี่ของคำที่ใช้ร่วมกันด้วย และความถี่ที่ปรากฏบ่อย ๆ ไม่ว่าจะเป็นการปรากฏจากตำราเรียนหรือการยกตัวอย่างจากผู้สอน ก็อาจส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างสามารถจำคำปรากฏร่วมเหล่านี้ได้ แต่เมื่อสังเกตจะพบว่าข้อคำถามที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกนั้นมีจำนวนน้อยกว่าเมื่อเทียบกับข้อคำถามที่กลุ่มตัวอย่างตอบผิด ซึ่งข้อคำถามที่มีอัตราการตอบถูกน้อยกว่าร้อยละ 20 ได้แก่ 「名前をつける」(ตั้งชื่อ) 「お茶をたてる」(ชงชา(ในพิธีชงชา))「丸をつける」(วาด/เขียนวงกลม) 「コピーをとる」(ถ่ายเอกสาร)「ビザをとる」(ขอวีซ่า)「パーマをかける」(ดัดผม) ตามลำดับจากมากไปน้อย

จากผลการทดสอบข้างต้น คำกริยาอันดับต้น ๆ ที่กลุ่มตัวอย่างมักใช้แทนคำกริยาที่ควรใช้จริง คือ คำกริยา「する」เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างไม่คุ้นเคยและไม่ทราบกฎการใช้ของคำกริยาหลายความหมายว่าสามารถใช้คู่กับคำนามประเภทใดบ้าง จึงเลือกใช้คำกริยา「する」ซึ่งจากงานวิจัยของณัฏฐิรา ทับทิม (2562) ได้กล่าวถึงคำกริยา「する」ซึ่งเป็นคำกริยาที่อยู่ในประเภทของคำกริยาหลายความหมายไว้ว่า เมื่อประกอบเป็นโครงสร้าง「คำนาม+を+する」จะเรียกว่า「軽動詞構文」โดยความหมายแสดงกริยาอาการของโครงสร้างจะขึ้นอยู่กับความหมายของคำนามข้างหน้ามากกว่าคำกริยา 「する」ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นคำแสดงหน้าที่มากกว่าคำแสดงเนื้อหา จึงสันนิษฐานว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้คำกริยา 「する」เนื่องจากคิดว่าเมื่อใช้ร่วมกันแล้วสามารถให้ความหมายในเชิงเนื้อหาของคำนามตัวนั้นได้ เช่น 「スポーツをする」「デートをする」หรือ「買い物をする」เป็นต้น

สรุปได้ว่า การใช้คำปรากฏร่วมของกลุ่มตัวอย่าง สามารถใช้คำปรากฏร่วมได้ถูกต้องอาจเกิดจากคำปรากฏร่วมดังกล่าวมีปรากฏในตำราเรียนหรือผู้สอนได้เน้นย้ำคำเหล่านี้ในการยกตัวอย่างประโยคอยู่บ่อย ๆ ทำให้กลุ่มตัวอย่างคุ้นเคยกับคำปรากฏร่วมเหล่านี้และจำได้ในที่สุด ส่วนคำปรากฏร่วมที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ผิด คือ คำปรากฏร่วมที่ไม่ได้เห็นบ่อยและคำปรากฏร่วมที่ปรากฏกับคำกริยาหลายความหมาย เช่น 「する」「受ける」「かける」「つく」เป็นต้น นอกจากนี้ คำปรากฏร่วมที่มีความหมายแฝงเชิงวัฒนธรรมหรือธรรมเนียมปฏิบัติ รวมถึงการที่กลุ่มตัวอย่างไม่ได้ดูบริบทโดยรวมของประโยคก็อาจทำให้กลุ่มตัวอย่างใช้คำปรากฏร่วมผิดได้

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาการใช้คำปรากฏร่วมภาษาญี่ปุ่นของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในภาคใต้ ผู้วิจัยขอสรุปปัญหาในการใช้คำปรากฏร่วมและความเป็นไปได้อันเป็นสาเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างใช้คำปรากฏร่วมผิดได้ 3 ประเด็น ดังนี้

1. ปัญหาการใช้คำปรากฏร่วมกรณีต้องเลือกคำกริยาที่มีหลายความหมาย

ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาหนึ่งที่มีปรากฏชนิดคำที่เรียกว่า “คำพ้องรูป” หรือที่เรียกว่า “คำหลายความหมาย” จำนวนมาก ทั้งที่เป็นคำนามหลายความหมายและคำกริยาหลายความหมาย ซึ่งจากผลการทดสอบเติมคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำนามพร้อมบริบทของประโยคคำปรากฏร่วมในตอนที่ 1 ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างเติมคำกริยาผิดเมื่อเป็นคำนามที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาหลายความหมาย เช่น「かぜをひく」(เป็นหวัด) 「火傷をする」(น้ำร้อนลวก) โดยเติมคำกริยาผิด เป็น「とる」「あがる」เป็นต้น ส่วน「嘘をつく」(พูดโกหก) เติมคำกริยาผิด เป็น「する」「言う」「話す」และคำปรากฏร่วมที่กลุ่มตัวอย่างมีอัตราตอบถูกน้อยที่สุด ได้แก่「試験を受ける」(เข้าสอบ) ซึ่งตอบผิดเป็นคำกริยา「します」「おわらない」「あります」เป็นต้น ซึ่งปัญหาที่พบดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Sumi (2017, อ้างถึงใน ณัฏฐิรา ทับทิม, 2562) ที่กล่าวว่า คำหลายความหมายมีแนวโน้มสร้างปัญหาให้แก่ผู้เรียนในการนำไปใช้ เนื่องจากผู้เรียนมักถูกสอนให้จำและฝึกการใช้เพียงความหมายหลัก (中心義) ในขณะที่ความหมายรอง (派生義) มักหยุดอยู่แค่เพียงให้ผู้เรียนทราบ แต่ไม่ถึงขั้นนำไปใช้

2. ปัญหาการใช้คำปรากฏร่วมที่มีความหมายใกล้เคียงภาษาไทย

จากผลการทดสอบการใช้คำปรากฏร่วมกับคำนามโดยให้เลือกตอบคำกริยาจากตัวเลือกที่กำหนดให้พร้อมบริบทของประโยคในตอนที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสับสนว่าควรจะเลือกคำกริยาใดใช้กับคำนามที่กำหนดให้โดยเฉพาะคำปรากฏร่วมที่มีความหมายแฝงเชิงวัฒนธรรมหรือธรรมเนียมปฏิบัติของชาวญี่ปุ่นที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา เช่น คำว่า「ごみを出す」เป็น「ごみを捨てる」โดยกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้คำกริยา「捨てる」แทนคำว่า「出す」สันนิษฐานได้ว่าเกิดจากที่กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้คำปรากฏร่วมที่มีความหมายใกล้เคียงภาษาไทย คือ คำว่า “ทิ้งขยะ” เมื่อพิจารณา

คำว่า “ทิ้งขยะ” ในภาษาญี่ปุ่น สามารถใช้ได้ 2 แบบ ได้แก่「ごみを出す」กับ「ごみを捨てる」แต่นิยามการใช้ของคำทั้ง 2 นั้นมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ เมื่อคนญี่ปุ่นใช้คำกริยา 「出す」จะแฝงเรื่องวัฒนธรรมการทิ้งขยะในประเทศญี่ปุ่นใน ความหมายว่า “เอา (ขยะ) ออกมาวาง ณ จุดที่ทิ้งขยะ” มากกว่าที่จะใช้คำกริยา「捨てる」ที่หมายถึง “ทิ้ง (ขยะ)” ทั่วไป เนื่องจากในประเทศญี่ปุ่น มีการกำหนดวันของการทิ้งขยะ โดยขยะเหล่านั้นจะถูกนำออกมาวาง ณ สถานที่รวบรวมขยะ เมื่อถึงวันที่กำหนดให้ทิ้ง จึงทำให้คนญี่ปุ่นคุ้นเคยกับการใช้คำกริยา 「出す」มากกว่า ซึ่งผลการศึกษาวิจัยชิ้นนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุศรินทร์ เดชดำรงปรีชา (2555) ที่กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้และการสร้างคำปรากฏร่วมของนักศึกษา ส่วนหนึ่งมาจากการขาดความรู้ด้านวัฒนธรรม

นอกจากนี้ ยังพบการใช้ผิดในคำว่า「熱を出す」ที่หมายถึง “เป็นไข้หรือมีไข้” โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้คำกริยา 「ある」และ「持つ」ภาษาญี่ปุ่นสามารถใช้คำกริยา「ある」ร่วมกับ 「熱」ได้ ในกรณีที่ใช้คำช่วย が เป็น「熱がある」ถึงจะเป็นคำปรากฏร่วมที่ถูกต้อง เช่นเดียวกับ「道を走る」ที่กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้คำผิดเป็นคำกริยา「通る」และ「行く」ซึ่งในการทดสอบการเลือกคำกริยาเพื่อใช้ร่วมกับคำนามที่กำหนดให้นั้น สาเหตุหรือปัจจัยที่จะทำให้ตอบได้ว่าคำกริยาใดใช้กับคำนามใด อาจต้องอาศัยการดูจากบริบทของประโยคโดยรวมหรือดูจากส่วนประกอบอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากคำนาม หรือต้องมีความสามารถในการคาดเดาประโยค เป็นองค์ประกอบที่จะช่วยทำให้สามารถเข้าใจประโยคที่ต้องการสื่อและเลือกคำใช้ปรากฏร่วมกันได้ถูกต้อง การที่กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้คำกริยาผิดในข้อคำถามข้างต้น อาจเกิดจากกลุ่มตัวอย่างเลือกตอบโดยดูประโยคเป็นจุดย่อย ๆ มากกว่าจะเลือกตอบโดยดูส่วนประกอบอื่น ๆ เช่น คำช่วย ซึ่งผลการศึกษาของ Ishikawa (2013) ที่ทำการทดสอบความสามารถในการคาดเดาคำในประโยคของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น ก็พบว่ามีผลในทำนองเดียวกัน คือ ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นสนใจและดูแค่คำที่ปรากฏใหม่ ๆ โดยลืมที่จะประกอบคำเข้ากับประโยคก่อนหน้าว่าสัมพันธ์กันอย่างไร ทำให้ไม่สามารถเติมคำในประโยคได้ถูกต้อง

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้สรุปความเป็นไปได้อันอาจเป็นสาเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างใช้คำปรากฏร่วมผิด ได้แก่ อิทธิพลของภาษาแม่ แม้ผู้เรียนจะทราบความหมายของคำศัพท์แต่ละคำ แต่เมื่อประกอบเป็นคำปรากฏร่วมแล้วอาจแตกต่างจาก

ความหมายเดิม ดังนั้น ในระดับการนำภาษาไปใช้จริง ก็พบว่ามีผู้เรียนไม่ใช่น้อยที่เลือกใช้ภาษาตามรูปแบบภาษาแม่ ในงานวิจัยนี้ก็เช่นเดียวกัน ผู้วิจัยพบข้อผิดในการใช้คำปรากฏร่วมของกลุ่มตัวอย่างที่น่าจะเกิดจากจากอิทธิพลของภาษาแม่ เช่น 「熱をある」「ごみを捨てる」ถ้าพิจารณาคำว่า 「熱をある」ซึ่งเป็นคำที่กลุ่มตัวอย่างตอบผิด จะเห็นว่ามีการใช้คำกริยา 「ある」ที่มีความหมายว่า “มี” กับคำช่วย 「を」ซึ่งตามหลักไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นไม่สามารถใช้ได้ ชี้ให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการตอบเพียงเพื่อให้ได้ความหมายในภาษาไทยว่า “มีไข้” จึงเลือกใช้คำกริยา 「ある」โดยมองข้ามคำช่วย「を」ไป จึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดนี้ขึ้น ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่า「ごみを捨てる」อาจเกิดจากการคำนึงถึงกริยาที่มีความหมาย “ทิ้ง” ในภาษาไทย รวมทั้งการไม่เข้าใจการใช้ภาษาที่แฝงไว้ซึ่งวัฒนธรรมของชาวญี่ปุ่น จึงทำให้เกิดข้อผิดดังกล่าวได้

อีกปัจจัยหนึ่ง คือ ความไม่คุ้นเคยกับคำที่มีความหมายแฝงเชิงวัฒนธรรมหรือธรรมเนียมปฏิบัติ ในความเป็นจริงแล้ว ในการศึกษาภาษาต่างประเทศ วัฒนธรรมหรือธรรมเนียมปฏิบัติต่าง ๆ ของเจ้าของภาษานับเป็นส่วนหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา ในภาษาญี่ปุ่นก็เช่นเดียวกัน คำศัพท์หลายคำในภาษาญี่ปุ่นมีต้นกำเนิดจากวัฒนธรรมและก่อเกิดเป็นคำศัพท์ที่ใช้กันมาถึงปัจจุบัน ฉะนั้น หากผู้ใช้ภาษาไม่เข้าใจในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา บางครั้งก็อาจเลือกใช้คำได้ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมชาติ ในงานวิจัยชิ้นนี้จึงปรากฏข้อผิดในเรื่องการใช้คำปรากฏร่วมที่มีความหมายเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมอยู่ด้วย

3. ปัญหาการใช้คำปรากฏร่วมที่กลุ่มตัวอย่างไม่มั่นใจในการเลือกใช้คำกริยา

การทดสอบในตอนที่ 3 ของงานวิจัยชิ้นนี้ ได้ให้กลุ่มตัวอย่างเลือกคำกริยาหลายความหมายที่ปรากฏคู่กับคำนามที่กำหนดให้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความไม่มั่นใจในการเลือกใช้คำกริยาร่วมกับคำนาม จึงเลือกใช้คำกริยาที่ตัวเองคุ้นเคย คือ คำว่า「する」ใน「パーマをする」「コピーをする」เป็นต้น จากผลการศึกษาดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้คำกริยา「する」อาจเพราะเข้าใจว่าเป็นคำกริยาที่ครอบคลุมการใช้กับคำนามได้ทุกคำ รวมถึงคำยืมต่างประเทศหรือคำคาตากานะ ตามที่ Suzuki (2014, p.104) ได้สรุปการใช้คำกริยา「する」คำกริยาหลายความหมายที่ปรากฏในรูปแบบ (คำนาม+を+คำกริยา) ไว้ว่า เป็นคำกริยาที่สามารถปรากฏร่วมกับคำประเภทต่าง ๆ

โดยพบว่า คำกริยา「する」จะปรากฏร่วมกับคำนาม ดังนี้ 1) คำนามที่เป็นการกระทำที่เป็นกิจวัตรหรือการกระทำที่มีความสม่ำเสมอ เช่น「勉強をする」「スポーツをする」2) คำนามที่เป็นอาชีพ เช่น「教師をしている」3) คำนามที่เป็นปรากฏการณ์ทางสรีระวิทยา เช่น 「怪我をする」 4) คำนามที่เป็นเครื่องประดับ เช่น 「ネクタイをする」5) คำนามที่เป็นสภาพหรือท่าทางของร่างกายคนและสัตว์ เช่น「かわいい顔をした赤ちゃん」นอกจากนี้ คำกริยา「する」ซึ่งเป็นคำกริยาหลายความหมายที่ปรากฏในรูปแบบ (คำนาม+を+คำกริยา) ก็ยังปรากฏร่วมกับคำนามที่เป็นคำยืมต่างประเทศหรือคำคาตากานะอยู่ไม่น้อย จากปัญหาความไม่มั่นใจในการเลือกใช้คำกริยาของกลุ่มตัวอย่าง อาจกล่าวได้ว่า สาเหตุหรือปัจจัยหนึ่งของความไม่มั่นใจดังกล่าว อาจเกิดจากที่กลุ่มตัวอย่างไม่ได้รับการสอนเกี่ยวกับคำปรากฏร่วมอย่างจริงจังในชั้นเรียน โดยเฉพาะคำปรากฏร่วมที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาหลายความหมาย แม้จะมีบรรจุอยู่ในตำราเรียนก็ตาม แต่ไม่ได้มีการระบุอย่างชัดเจนว่าคำกริยาใดสามารถใช้ร่วมกับคำนามใดได้บ้าง

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า ปัญหาในการใช้คำปรากฏร่วมของกลุ่มตัวอย่างนั้นเกิดจากหลายปัจจัยประกอบกัน ทั้งที่เป็นปัญหาที่เกิดจากอิทธิพลของภาษาแม่ ปัญหาที่เกิดจากกลุ่มตัวอย่างตอบข้อคำถามโดยพิจารณาจากจุดย่อย ไม่ได้ดูบริบทโดยรวมของประโยค หรือ กลุ่มตัวอย่างไม่เข้าใจความหมายเชิงวัฒนธรรมหรือธรรมเนียมปฏิบัติที่แฝงอยู่ในคำปรากฏร่วม นอกจากนี้ เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้มีการเก็บข้อมูลเฉพาะกับกลุ่มตัวอย่างหลายชั้นปี การรับข้อมูล (Input) เกี่ยวกับคำปรากฏร่วมหลังการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นในระดับชั้นต้นหรือหลังการเรียนรู้จากตำราเรียนชั้นต้น อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการใช้คำปรากฏร่วมของกลุ่มตัวอย่างก็เป็นได้

ข้อเสนอแนวทางการสอนคำปรากฏร่วมภาษาญี่ปุ่น

สิ่งที่จะทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาญี่ปุ่นได้อย่างเป็นธรรมชาตินั้น ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง ซึ่งการป้อนข้อมูล (Input) ในระหว่างการเรียนการสอน ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการจดจำของผู้เรียนไปจนถึงการนำไปใช้ (output) ของผู้เรียนได้ ดังที่ ปรีมา มัลลิกะมาส (2546) ได้กล่าวว่า การศึกษาคำปรากฏร่วมที่สำคัญร่วมกันในห้องเรียน

ก่อนลงมือเขียนเรียงความจะช่วยลดข้อผิดของผู้เรียนในส่วนของการเลือกคำและช่วยให้ผู้เรียนสามารถเขียนสื่อความคิดของตนได้ดียิ่งขึ้น จากที่ผู้วิจัยได้รวบรวมคำปรากฏร่วมภาษาญี่ปุ่นที่ปรากฏในตำราหลัก ซึ่งใช้ในการเรียนการสอนของทั้ง 2 สถาบัน พบว่า ไม่มีการให้รายละเอียดชัดเจนเกี่ยวกับหัวข้อของคำปรากฏร่วม ทั้งที่จริงแล้ว คำปรากฏร่วมถือเป็นส่วนสำคัญที่จะประกอบขึ้นเป็นประโยคภาษาญี่ปุ่นและทำให้การใช้ภาษาเป็นธรรมชาติเหมือนเจ้าของภาษา ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจะขอเสนอแนวทางในการสอนคำปรากฏร่วมภาษาญี่ปุ่น เพื่อให้ผู้สอนนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับชั้นต้น อาจเป็นการยากที่จะสอนคำปรากฏร่วมให้แก่ผู้เรียน เนื่องจากคลังคำศัพท์ของผู้เรียนยังไม่มากนัก แต่อย่างไรก็ตาม ผู้สอนก็ไม่ควรละเลยและจำเป็นต้องสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับคำปรากฏร่วม เพื่อให้ผู้เรียนได้คุ้นชินและตระหนักรู้ถึงการมีอยู่ของคำปรากฏร่วมที่ปรากฏในภาษาญี่ปุ่นตั้งแต่เริ่มต้นเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น โดยอาจแทรกเป็นกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ในชั่วโมงเรียน ส่วนการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับชั้นกลางและชั้นสูง แม้คลังคำศัพท์ของผู้เรียนมีมากกว่าผู้เรียนระดับชั้นต้น แต่ก็ไม่อาจกล่าวได้ว่า ผู้เรียนจะสามารถใช้คำปรากฏร่วมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ดังนั้น ผู้สอนควรเพิ่มเติมการสอนคำปรากฏร่วมในรูปแบบต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะคำปรากฏร่วมที่ปรากฏร่วมกับคำหลายความหมาย คำปรากฏร่วมเชิงไวยากรณ์ รวมถึงคำปรากฏร่วมเชิงสังคมวัฒนธรรม เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้สอนควรพิจารณาถึงความเหมาะสมของระยะเวลาในชั่วโมงเรียนและระดับความสามารถของผู้เรียนประกอบด้วย

รูปแบบการเรียนการสอนคำปรากฏร่วมที่งานวิจัยก่อนหน้าได้กล่าวไว้ส่วนใหญ่และผู้วิจัยเองเห็นว่าทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกฝนการใช้คำปรากฏร่วมในชั้นเรียน รวมทั้งผู้เรียนสามารถนำไปฝึกฝนด้วยตนเองได้ คือ การใช้แบบฝึกหัดและกิจกรรม ซึ่งผู้วิจัยขอนำแบบฝึกหัดและกิจกรรมการสอนคำปรากฏร่วมภาษาอังกฤษตามงานวิจัยของ ปรีมา มัลลิกะมาส (2546) ประกอบกับงานวิจัยของ Akimoto (1993) ยกมาเป็นตัวอย่างและเพื่อประยุกต์ใช้กับการสอนคำปรากฏร่วมภาษาญี่ปุ่น ดังนี้

ตัวอย่างกิจกรรมที่ใช้ในการสอนคำปรากฏร่วม

แบบฝึกหัดที่ 1 จงวงกลมคำนาม 1 คำ ในแต่ละข้อที่ไม่ปรากฏร่วมกับคำที่กำหนดให้
ตัวอย่าง

「ーをとる」: 授業　休み　免許　(声)

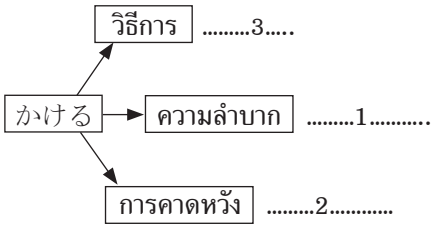
แบบฝึกหัดที่ 2 จงเติมคำศัพท์ที่มีความหมายตรงข้ามกับคำคุณศัพท์ที่ให้ไว้ลงในช่องว่างเพื่อขยายคำนามที่กำหนด (คำตอบที่ถูกต้องอาจมีได้มากกว่า 1 คำ)
ตัวอย่าง

熱い　冷たい　お茶

แบบฝึกหัดที่ 3 ในแต่ละประโยคต่อไปนี้มีข้อผิดที่เกิดจากการใช้คำปรากฏร่วมที่ไม่ถูกต้องอยู่ 1 ตำแหน่ง จงกากบาททับคำที่ผิดและเติมคำตอบที่ถูกต้องไว้ในวงเล็บท้ายข้อ
ตัวอย่าง

妹はテレビを見ながら、大きな声でさわぎわ笑っている。（げらげら）

แบบฝึกหัดที่ 4 ดูแผนภาพที่แสดงความหมายต่าง ๆของคำกริยา 「かける」 ต่อไปนี้และอ่านประโยคที่คัดมาจากคลังข้อมูลโดยการสืบค้นจากคำว่า「かける」นำตัวเลขหน้าแต่ละประโยคที่คำกริยา 「かける」 มีความหมายตรงกับในแผนภาพไปเติมในช่องว่าง
ตัวอย่าง

1. みなさんに心配をかけることはできない。
2. この再生医療に望みをかける男性がいた。
3. そのあとすぐにフロントに電話をかける。

แบบฝึกหัดที่ 5 จงอ่านข้อความต่อไปนี้พร้อมขีดเส้นใต้วลีที่น่าจะเป็นคำปรากฏร่วมระหว่างคำคุณศัพท์กับคำนามและตีกรอบวลีที่น่าจะเป็นคำปรากฏร่วมระหว่างคำกริยากับคำนาม จากนั้นตรวจสอบคำตอบกับพจนานุกรมคำปรากฏร่วมหรือคลังข้อมูล
ตัวอย่าง

日本の行事や習慣には初詣やお盆のように神道や仏教に関係したものが多いが、強い宗教心を持ってそれに参加している人は少ない。
(中・上級者のための速読の日本語：２０１３)

ตัวอย่างกิจกรรมที่ใช้ในการสอนคำปรากฏร่วม

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมหาคำที่มักปรากฏร่วมกับคำต่าง ๆ ที่กำหนด โดยผู้สอนจะอ่านคำที่กำหนดให้ทีละคำ ผู้เรียนจดบันทึกคำเหล่านี้ไว้และถ้าผู้เรียนคนใดคิดว่าทราบคำตอบแล้วให้ยืนขึ้น ผู้เรียนแต่ละคนสามารถตอบได้เพียงคนละ 1 ครั้ง ทำเช่นนี้จนกว่าจะได้คำตอบที่ถูกต้องหรือครบจำนวนผู้เรียนในห้องแล้ว จึงเฉลยคำตอบหรือให้ผู้เรียนค้นหาจากพจนานุกรมคำปรากฏร่วมหรือจากคลังข้อมูล
ตัวอย่าง

ผู้สอนกำหนดคำคุณศัพท์ที่ทำหน้าที่ขยายคำนาม ได้แก่「甘い」
ผู้เรียนตอบคำนามที่ถูกขยาย เช่น「お菓子」、「声」、「言葉」、「考え」、「計画」、「見通し」

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมการแปล มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นว่าการสื่อความหมายที่ต้องการ อาจทำได้หลายวิธี วิธีหนึ่งที่มีความเป็นไปได้สูงคือการใช้คำปรากฏร่วม เช่น คำกริยา “ได้รับ” สามารถแปลเป็นภาษาญี่ปุ่นได้หลายแบบ ได้แก่ 「得る」「もらう」「いただく」「受ける」「被る」「負う」เป็นต้น (พจนานุกรมออนไลน์

jtdic) ซึ่งจะเห็นว่าคำแปลภาษาญี่ปุ่นเหล่านี้จะมีลักษณะของวลีที่ปรากฏร่วมกับคำหรือบริบทที่แตกต่างกัน ขั้นตอนที่สำคัญในการทำกิจกรรมนี้ คือ การกระตุ้นให้ผู้เรียนช่วยกันเสนอว่าสามารถจะแปลประโยคต่าง ๆ ว่าอย่างไรได้บ้างและอภิปรายตัวเลือกเหล่านั้นร่วมกัน โดยผู้สอนทำหน้าที่ช่วยชี้ให้เห็นความแตกต่างในการใช้สำนวนภาษาระหว่างใช้คำศัพท์ทั่วไปกับคำปรากฏร่วม การฝึกเช่นนี้จะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงการใช้คำปรากฏร่วมและใช้วิธีแปลตรงตัวแบบคำต่อคำน้อยลง ทำให้ภาษาของผู้เรียนสละสลวยเป็นธรรมชาติมากขึ้น

ตัวอย่าง

ประโยคภาษาไทย ฉันได้รับคำแนะนำดี ๆ จากอาจารย์เป็นอย่างดี

แปลภาษาญี่ปุ่น わたしは先生にいいアドバイスをいただきました。

(ใช้「いただく」เนื่องจากเป็นคำถ่อมตัว เมื่อพูดถึงสิ่งที่ตัวเองได้รับจากผู้อาวุโสกว่า)

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมที่เตรียมผู้เรียนสำหรับเขียนเรียงความ โดยกำหนดให้ผู้เรียนเลือกหัวข้อ 1 หัวข้อสำหรับเขียนเรียงความยาวประมาณ 200-300 จากนั้นให้หาคำนาม 5 คำ คำกริยา 5 คำ และคำคุณศัพท์ 5 คำ ที่ผู้เรียนคิดว่าน่าจะเป็นคำสำคัญในเนื้อหาของเรียงความที่จะเขียนขั้นต่อไป ให้ผู้เรียนหาคำที่มักปรากฏกับคำเหล่านี้ เพื่อใช้ในการสื่อความคิดที่ต้องการ โดยดูจากพจนานุกรมคำปรากฏร่วมหรือคลังข้อมูลภาษา

ตัวอย่าง

หัวข้อ「趣味」

คำนาม : 興味、漫画、スポーツ、生活、気持ち

คำกริยา : 違う、する、変わる、終わる、とる

คำคุณศัพท์ : 好き、いい、便利、きれい、甘い

ตัวอย่างวลีที่มักมีคำข้างต้นปรากฏอยู่ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ในการเขียนเรียงความเรื่องดังกล่าว

เช่น いろいろ興味がある、すごく気持ちがいい、人により好みが違います。**เป็นต้น**

ผู้วิจัยหวังว่าแนวทางของตัวอย่างแบบฝึกหัดและกิจกรรมที่ยกมาข้างต้นน่าจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สอนภาษาญี่ปุ่น เพื่อช่วยให้ผู้สอนนำไปปรับเปลี่ยนและประยุกต์ใช้ในชั่วโมงการสอนของตนเองได้ไม่มากก็น้อย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบข้อสังเกตที่น่าสนใจและเห็นว่าควรทำการศึกษาเพิ่มเติมให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นในประเด็นต่อไปนี้

1. การรวิจัยครั้งต่อไปควรวิเคราะห์โดยรวมเอาปัจจัยตัวแปรอื่น ๆ มาเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ด้วย เช่น ระดับความสามารถภาษาญี่ปุ่นที่แตกต่างกัน ระยะเวลาที่พำนักในญี่ปุ่นและโอกาสในการใช้ภาษาญี่ปุ่น การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น รวมทั้งความแตกต่างของตำราที่ใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งตัวแปรต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมา อาจส่งผลต่อการใช้คำปรากฏร่วมของกลุ่มตัวอย่างได้ โดยเฉพาะระดับความสามารถภาษาญี่ปุ่นและโอกาสในการใช้ภาษาญี่ปุ่นตลอดระยะเวลาที่พำนักในญี่ปุ่น รวมถึงมีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จะทำให้ผลการวิจัยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาคำปรากฏร่วมในรูปแบบหรือประเภทอื่น เช่น คำคุณศัพท์กับคำนาม คำวิเศษณ์กับคำนาม หรือคำปรากฏร่วมเชิงไวยากรณ์ คำปรากฏร่วมที่ต้องอาศัยการตีความเชิงสังคมวัฒนธรรม รวมถึงคำปรากฏร่วมที่มีคำนามหรือคำกริยาในรูปแบบที่แปลได้หลายความหมาย เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาในการใช้คำปรากฏร่วมอย่างละเอียดและเพื่อนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง

3. การสำรวจคำปรากฏร่วมที่ปรากฏในตำราเรียนที่ใช้ในสถาบันการศึกษาไทยพร้อมกับศึกษาเปรียบเทียบความถี่การใช้จริงของเจ้าของภาษาจากคลังข้อมูลภาษาเป็นหัวข้อที่ควรศึกษาเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาตำราเรียนและพัฒนาการเรียนการสอนในประเทศไทยต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ณัฏฐิรา ทับทิม. (2562). การปรากฏร่วมกันของคำในภาษาญี่ปุ่น: กรณีศึกษาคำนามจากคลังข้อมูลภาษา. *วารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา*, *9*(1), 49-68.

เนาวรัตน์ อินทรประสิทธิ์. (2556). การศึกษาการปรากฏของคำปรากฏร่วมในหนังสือนวนิยายภาษาอังกฤษ, *บทความวิจัยรายงานการประชุมวิชาการระดับชาติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกครั้งที่ 6*, 1110-1116.

บุศรินทร์ เดชดำรงปรีชา. (2555). การรับรู้การใช้คำปรากฏในภาษาอังกฤษของผู้เรียนไทย. *วารสารวิจัย มสด (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต)*, 37-53.

ปรีมา มัลลิกะมาส สมจิต จิระนันทิพร, และรักสงบ วิจิตรโสภณ. (2557). การศึกษาเปรียบต่างการใช้คำปรากฏร่วมภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวไทยและเจ้าของภาษาโดยใช้คลังข้อมูล. *วารสารอักษรศาสตร์*, *43*(1), 95-157.

ปรีมา มัลลิกะมาส. (2546). บทบาทของคำปรากฏร่วมในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ. *วารสารภาษาปริทัศน์*, *20*, 62-76.

มินนะ โนะ นิฮงโกะ 1-4 [2nd Edition] (2549). แบบเรียนภาษาญี่ปุ่นระดับต้น. (ฉบับปรับปรุง)กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม.

วิษณุ หาญศึก.(2563). ลักษณะและโครงสร้างของคำปรากฏร่วมภาษาญี่ปุ่น. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร*, *11*(2), 366-380.

Akimoto Miharu.(1993). On the Significance of Collocations in Vocabulary and Language Teaching.Proceedings of the 4th conference on second language research in Japan, 28-51. (in Japanese)

Backhouse, A.E. (2006). Collocations as units for vocabulary acquisition. *Journal of the International Student Center, Hokkaido University*, *10*, 125-134. (in Japanese)

Banno Eri. (2011). Genki 1-2. [2nd Edition]. The Japan Time.

Fang Xiao-yun.(2016). Dai ni gengo to shite no nihongo rengo shūtoku ni tsuite. Center for Multicultural Public Sphere (CMPS),Departmental Bulletin Paper, Faculty of International Studies Utsunomiya University, 8, 112-119. (in Japanese)

Ishikawa Yasuko.(2013). Gaikokujin nihongo gakushū no Bunpō teki yosoku ryoku o dō sodateru Ka — shokyū dankai no gakushūsha ni mukete — The Japan Foundation, Bangkok Japanese Language Education Bulletin ,10 ,1-14. (in Japanese)

Konta Kenzo.(2013). *The List of Collocations Effective for Communication : To Improve the Way of Teaching Collocations by Using the Learner's Corpus*. Language and culture, bulletin of the Graduate Course, Kanagawa University, 9, 157- 196. (in Japanese)

Lee Wenping. (2014). Collocation Research Based on Corpora Collected from Japanese Textbooks in China and Japanese Native Speakers. *Journal of Japanese – Language Education*, 157, 63-77. (in Japanese)

Miyoshi Yūko.(2007). An experimental study of the effects of teaching words in Collocations. *Journal of Japanese Language Teaching*, 134, 80-89. (in Japanese)

Nakamata Naoki.(2014). *Grammatical Collocation Handbook for Japanese education*. Tokyo: Kurosio Publishers. (in Japanese)

Nakamizo Tomoko,Sakai Mieko,Kanamori Yumi & ōiwa Koutarou. (2011). Similarities and differences between collocations using the Kango Nouns "Shinpo" and "Kōjō". *Journal of Higher Education Yamaguchi University*, 8, 88-95. (in Japanese)

Noda Hisashi.(2007).Bunpō teki na korokēshon to imi teki na korokēshon. *Nihongogaku*, 26,18-27.

Qu Xiaoyan.(2010). Tango no imi suisoku to rengo shidō no kōka ―chūgoku daigaku nihongo senkō katei no sōgō nihongo jugyō ni okeru jissen― Nihongengo bunka kenkyū Kai ronshū, 6, 265-292. (in Japanese)

Strafella, E.L. & Kikuo Maekawa.(2015). Japanese-language Education and Collocations: The Importance of Learning Word Co-occurrences. JCL Workshop papers, *National Institute for Japanese Language and Linguistics*, 7, 73-78. (in Japanese)

Suzuki Ayano.(2014). *A study of collocation acquisition in learners of Japanese, with a focus on the verb "suru"* (Doctoral Dissertation). Tokyo University of Foreign Studies. (in Japanese)

Tanomura Tadaharu.(2009). Retrieving collocational information from Japanese corpora: an attempt towards the creation of a dictionary of collocations. *Osaka University Knowledge Archive*, 21, 21-41. (in Japanese)

Tanomura Tadaharu.(2010). Japanese corpora and their lexicographic applications with, special emphasis on collocation. *Journal of the Linguistic Society of Japan*, 1-23. (in Japanese)